

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΡΓΟΜΑΘΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟΣ 16

ΕΝ ΡΕΘΥΜΝΗ ΤΗ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

1908

Πλουσιώτατον εις γεγονότα εχέοντα θασημειώσασιν νέους σταθμούς εις την παγκόσμιον ιστορίαν απέρχεται το 1908. Από των πρώτων αυτού ημερών εξέλιώθησαν οι μεγάλοι εκεινησχηματισμοί των πνευμάτων οι προηγούμενοι συνθήκω των πολιτικών και κοινωνικών θελήων. Το πνεύμα της προόδου και της ελευθερίας θασημειώσασιν την ψήλατην και μεγίστην αιδεον κατάκτησιν. Ανοι δευλευθόντες εις την ουλοπέρην των δουλειών, την νεκρώνουσιν πᾶσαν τῆς ζωῆς εκδήλασιν απεινάσαν εξίστην τὸ ἄσπρον τοῦ σκοτους και τοῦ ἐκκαυροπεδισμοῦ ζυγῶν και πλῆθος συναισθησεως τῶν ιδιωνδικαιωμάτων ὤρμησαν εις τὴν λεωφόρον τοῦ φωτός.

Δικαίως τὸ ἀπελθὸν ἔτος θὰ διεκδικήσῃ παρὰ τῆς ιστορίας τὴν δόξαν τῆς ἐν Τουρκίᾳ ἐπελευθώσεως μεταπολιτευσέως τὴν ὁποίαν μετὰ τῆς χάρις ἐχαίρεισεν ὁ πεπολιτισμένος κόσμος.

Ανοι τὸν αἰῶνα ἀπολοῦντες τῶν ἀγαθῶν τῆς ελευθερίας μετὰ οὐκίας παρηκολούθηον πολιτικὴν κατάστασιν ἣ τις κατέπεινε πᾶσαν ἐκδήλασιν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων και ὑπεβίβαζε τὸν πολίτην ἀπὸ τοῦ εὐγενεοῦ ἐπιπέδου εἰς τὸ αὐτῆ ἢ φύσις ἐτάξεν αὐτὸν εἰς τὴν ταπεινὴν βαθμίδα τοῦ ἀλόγου κτήνου. Καὶ ἐφ' ὅσον πολιτισμὸς δὲν θὰ εἴπῃ ελευθερία περὶ τῆς ἀποκαύσεως τῆς ζωῆς, ἀλλὰ ἐξευγενισμὸν τοῦ πνεύματος και τῆς ψυχῆς, ὅστις καθιστᾷ αὐτὴν εὐαίσθητον εἰς τὰς δυστυχίας τῶν ὁμοίων δὲν ἐπιτρέπεται ἀμφιβολία ὅτι αἱ ἐκδήλασεις τῶν αἰσθημάτων τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου διὰ τὴν δοθείσαν ελευθερίαν εἰς τοὺς λαοὺς τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας εἰσὶν εἰλικρινεῖς. Ὑπολείπεται μοναχὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν ἡ συμπαθεῖα και ἡ πεπολιτισμὸς πρὸς τὸν ἄλλο ἐν Τουρκίᾳ καθεστῶς θὰ περιορισθῇ ἐντὸς τῶν λογικῶν ὁρίων και δὲν θὰ λάβῃ μέχρι τέλους τοιαύτην διεύθυνσιν ἣ τις νὰ παραλάβῃ κεντημένα δικαιώματα ἄλλων. Τοῦτο θὰ τὸ ἀποδείξῃ ὁ νέος χρόνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐισερχόμεθα.

Ἡ Βουλγαρία ἀποτελοῦσα ἡγεμονίαν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου διεφύλαξε πάντα δεσμὸν πρὸς τὸν ἐπὶ κυρίαρχον και διεκήρυξεν εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι θὰ ζῆσιν ὡς ἐντελῶς ἀνεξάρτητον βασίλειον διότι αἰσθάνεται ἀρκούσας τὰς δυνάμεις τῆς πρὸς τοῦτο.

Ἡ Ἀλβανία ἐπεξέτεινε τὰ κυριαρχικά αὐτῆς δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν Βεντίας και Ἐζεργοδίνης τὰς ὁποίας κατέλαβεν κατὰ παραχώρησιν τῶν ἄλλων Δυνάμεων. Τὴν παράτασιν τῆς ἀπλῆς κατοχῆς θεωροῦσα ὡς νόθον κατάστασιν παρακαλοῦσάν τὴν πρόδον και ἀνάπτυξιν τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ προσερχθῆ τὴν πρὸς αὐτὴν ἐγκαταλείψουσα ἐν τούτοις τὸ σκεπτικὸν τοῦ Νοβο Πάζαρ ὅπως ἀποδείξῃ, κατὰ τοὺς ἰδίους ἰσχυρισμοὺς, ὅτι εἰς τὴν περὶ προσερχέσεως ἀπόφασιν δὲν προήχθη ἐκ πνεύματος,

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

1909

ΕΥΧΟΜΕΘΑ

ΠΛΗΡΕΣ ΑΛΗΘΟΥΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΗΜΩΝ

κατακτητικῶ ἀλλ' ἐξ ἄλλων ὑψηλοτέρων λόγων αἵτινες δὲν εἶνε ἀντιληπτοί εἰς τοὺς κοινούς θνητοὺς.

Ἀπὸ κρητικῆς ἀπόψεως τὸ ἀπελθὸν ἔτος δὲν ὑπῆρξε ἐλιγώτερον ἐνδιαφέρον. Αἱ κατ' αὐτῆ πρόδοι τοῦ ἡμετέρου ζητήματος εἰσὶν πραγματικαὶ και ἡ προσέγγισις πρὸς τὴν ποθητὴν λύσιν συμαντικωτάτη. Ἀνεξαρτήτως τοῦ τελευταίου κηρύγματος τῆς ἐνώσεως και τῶν ἄλλων μενομερῶν ἐνεργειῶν αἵτινες ὑπῆρξαν φυσικαὶ συνέπειαι τῆς δημιουργηθείσης ἐν Ἀνατολῇ καταστάσεως κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους ἔχομεν σειράν πράξεων διεθνῶν αἵτινες διατρυνθοῦσι τὰς ἐθνικὰς προόδους τοῦ κρητικοῦ ζητήματος κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Κατ' αὐτὸ ἤρξαντο ἡ ἄσας τῆς διεθνούς κατοχῆς διὰ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν πρώτων τμημάτων τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατευμάτων. Κατ' αὐτὸ ἐδόθη ἡμῖν ὄρησι τῶν προστατιδων Δυνάμεων ὑπόσχεσις ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως θὰ ἐξετασθῇ ἐν πνεύματι εὐμενείας, ἀνέλαθον δὲ οὐα εἰς αὐτῶν ὅπως εἰσηγηθῶσι τὴν ὑπόθεσιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐννοεῖται ὅτι πλείστον ζητημάτων τὴν ὀριστικὴν λύσιν ἐκληροδότησεν ὁ παλαιὸς χρόνος εἰς τὸν νέον μετὰ ὅλους τοὺς συναφεῖς κινδύνους. Ἀλλὰ τὴν κληρονομίαν ταύτην συνοδεύει και φοβερὸν διδάγμα ἔπερ κατὰ τρόπον πραγματικὸν διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀριστάνται τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης, ἰσότητος. Ἡ καταστραφὴ δύο τῶν ὀραιοτέρων πόλεων τῆς Ἰταλίας και ἡ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων αὐτῶν ἐξάπλωσις τῶν ζωντανῶν εἰκόλων τῆς δυστυχίας, τῆς συμφορῆς και τῆς ἀπογνωσεως ἀποτελεῖ τὸ ἐπιστέγνωμα τῶν ἀρξικμένων ἔργων τοῦ παρελθόντος ἔτους. Νομίζει τις ὅτι ἡ φύσις ἐρῆνισε τὸ ἀνθρώπινον ἔργον ἔπερ τείνει νὰ μεταβάλῃ τὴν κωνσταντικὴν ἔσαν τοῦ κόσμου. Καὶ εἴθετο μέρος τῆς ἀδυναμίας και θαυμάσεως δυνάμεως αὐτῆς διὰ νὰ μεταβάλῃ ἔργη εἰς πεδιάδας και συναισθημοὺς ἀνθρώπων εἰς ἐδαφώματα ἐρῆμώσεως, διατρυνθοῦσα διὰ τοῦ

μῆλλον φοβεροῦ τρόπου τὴν ματαιότητά των ἀνθρωπίνων προσπαθειῶν. Τίς οἶδε. Ἴσως αἱ ἐκατόμβαι τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων τὰς ὁποίας ὁ ἀπερχόμενος ἐνιαυτὸς παρέστυσε μεθ' ἐαυτοῦ εἰς τὴν ἱκμηρῆσιν ἀποτελέσασιν τὴν ἀρξικτηρίαν νέων σκέψεων παρὰ τοῖς ἀνθρώποις και συντελέσασιν ὅπως τὰ ζητήματα αἵτινα ἀπασχολοῦσιν αὐτοὺς ὡς ἔθνη και ὡς χώρας διευθετηθῶσι ἐν πνεύματι δικαιοσύνης και εἰρήνης.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΩΝ

Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἐδόθη ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ κ. Χαλαλάμπους Σπανδαγάκι ὁ χορὸς τὸν ὁποῖον διοργάνωσεν ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος ὑπὲρ ἀνοικοδομῆσεως τοῦ ναοῦ τῶν τεσσάρων Μαρτύρων.

Ὁ συνῶνασμός τῆς εὐπορίας μετὰ τῆς εὐχαριστίσεως εἶνε ἀπὸ τὰς ὀραιοτέρας ἐπινοήσεως τῶν τελευταίων χρόνων. Εἰς τὰς μικρὰς μάλιστα κοινωνίας ἔχει και πρόσθετον ἀκόμη καλὸν. Κατορθῶντες νὰ συναντήσῃ ἐπὶ τέλους ἕνα ἀριθμὸν ἀνθρώπων διαφόρου φύλου εἰς ἕν μέρος και νὰ ἐξαχθῆς ἐκ τῆς ἀμφιβολίας ἐὰν εὐρίσκειται εἰς Μοναστήριον ἢ εἰς πόλιν ὄρωσαν και κινουμένην.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου ἔδειξε ὄλην τὴν φιλοκαλίαν του εἰς τὴν διακόσμωσιν αὐτοῦ. Παρουσίασεν κέντρον ἀξιοπροεπέστατον δι' ὁμοίας συγκεντρώσεως. Φωτισμὸς δύναται τις νὰ εἴπῃ ἀπλετοσ καθίστατο ἀπαλώτερος και γλυκύτερος ἀπὸ τὰς λευκὰς ἐσθῆτας τῶν κυριῶν και δεσποινίδων αἵτινες κατέλαβον θέσεις περὶ τῆς αἰθούσεως.

Ὑπὸ τοῖς ἤχοις τοῦ βιολίου και κλειδοκυμβάλου ἤρξατο ὁ χορὸς τὴν 9 1/2. Εἶκοσι δύο ζεύγη χορευτριῶν και χορευτῶν διακρίνω εἰς παράτασιν ἐκ τοῦ θεωρείου ἐνθα εὐρίσκομαι συνταραχέων ἀποιμῆχους τῆς. Θὰ γείνωνν πρώτα κατρίλις. Οἱ ἐν τοῖς θεωρείοις παρακολουθοῦν τὰς κινήσεις τῶν χορευτριῶν και χορευτῶν μετὰ συνήθη σχολία. Ἀμείλιχοι διὰ τὰ σφάλματα, ἀπρόσεκτοι εἰς τὰς ἐπι-

τυχίας. Τὸ εἶδος τοῦ χοροῦ (κατρίλις) ἐφ' ὅσον δὲν γίνονται σφάλματα δὲν μοῦ ικανεῖ τὸ ἐνδιαφέρον. Μοῦ δίδεται ἐν τούτοις εὐκαιρία νὰ παρατηρήσω τὸ φιλελεύθερον και δημοκρατικὸν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ εἰς τὰς ἀνδρικός στολάς. Ἡ σοβαρὰ θεοδικότα παρὰ τὴν ἵπταμένην ζακέτα, τὸ σακκάκι ἀπευθύνει χαροετισμοὺς πρὸς τὸ σιόκιν και μερικὸ φορέα νομίζεις ὅτι πλῆσσουν ἀπὸ τὴν μοναξιάν. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ὀραιοὺν φύλον ἐπέδειξε πολλὴν χάριν και καλαισθησίαν εἰς ἐσθῆτας και κομῆεις.

Διακρίνομεν τὴν κ. Ἀθηνῶν Π. Νόνη μετὰ ὀραιοὺν και πλουσίαν ἐνδυμασίαν ὀδὸς μεταξωτὴν, τὴν κ. Βίτα Ρέγκλη μετὰ μελαιναν περίκομιον ντουνίκαν, τὴν δεσποινίδα Μαρίαν Ἀσκούτση μετὰ φυσικὰ ἀμπέρ, τὴν κ. Μαρίτσαν Π. Μανουσακί μετὰ ἀργυροειδῆ στοφάν, τὴν δεσποινίδα Μαρίαν Δερμιτζάκι μετὰ λευκὸν ἀμπέρ, τὴν δεσποινίδα Μαρίαν Πενθερουδάκι μετὰ λευκὴν ἐπιχαριτωσ ἀπλῆν ἐνδυμασίαν τὴν κ. Ἐλένη Ρολόγη μετὰ ὀδὸς στοφάν τὰς δεσποινίδας Εὐαγγελίαν και Ἐλένην Μ. Πετυχάκι μετὰ κομψὰς λευκὰς ἐνδυμασίας τὴν δεσποινίδα Κατίνα Δετοράκι και τὰς δεσποινίδας Τσιανδάνη μετὰ λευκὰ και ὀδὸς. Τὸν πρώτον τετράχορον διεδέχθησαν ὄλοι οἱ ἄλλοι χοροὶ ἐν πλήρει τάξει και εὐθυμίᾳ.

Ἡ ὄλη ἐσπερίς μετὰ τὸ σουπέ ὅπερ διεξήχθη μετὰ πολλὴν ὀρξιν και μετὰ ἀδιάπτωτον εὐθυμίαν, ἐκλείσθη μετὰ τὸν θαυμάσιον καλαματιανὸν τῆς κ. Βίτας Ρέγκλη ἠτις μετὰ ὄλην τὴν χάριν και μετὰ ὄλην τὴν κομψότητα τῶν κινήσεων τῆς ἀπέδοκε ὄλον τὸ κάλλος τοῦ ὀραιοῦ ἐλληνικοῦ χοροῦ. Δὲν γνωρίζομεν πὸς ἐπῆγαν αἱ εἰσπράξεις, ἀλλ' ὁ χορὸς ἐπέτυχε τελείως.

Θεατῆς

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ

Ἡ ΕΝ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ

Τηλεγραφήματα ἐκ Κων)πόλεως πρὸς τὰς ἐλληνικὰς ἐφημερίδας ἀγγέλλουσι-ὅτι διοργανώθη μετὰ συλλελητῆριον κατὰ τῆς ἐνώσεως. Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Μ. Βεζύρησ ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς διαδηλωτὰς ὅτι σοβαρὰ διαπραγματεύσεις διεξάγονται ἤδη μετὰ τὴν Ἡβλῆς και τῶν Δυνάμεων διὰ τὸ Κρητικὸν ζήτημα.

Εἰς τὴν σύσκεψιν ἣτις ἐγένετο πρὸς παρεμπόδιον τῶν διαμαρτυριῶν κατὰ τῆς ἐνώσεως τῆς Κρήτης περίσσοτο ὁ στρατηγὸς Ἐτέρ πασῆς και ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Σαμπαχεδδῶν.

Ὁ πρώτος ῥήτωρ τῆς συνδιασκέψεως ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Κρήτη δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὴν Ἑλλάδα και ἐτόνισε τὰς δυσχερείας, εἰς τὰς ὁποίας ὀα περιήρχετο ἡ Ἑλλάς, διότι ὀα ἐξημργεῖται μοικιστῆς καταστρεπτικὸν διὰ τὴν αὐτὴν και ὀα ἐξημῶνεται, διότι δὲν ὀα ἐπεσυγχάνετο ἡ ἐνωσις τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν ἀδελφῶν.

Εἰς ἄλλοις ῥήτωρ ἐτόνισεν, ὅτι αἱ διαμαρτυρίαι ἀπευθύνονται μόνον κατὰ τῆς Ἑλλάδος και οὐχί, ὡς ἐλέχθη, κατὰ τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας, και Ἀγ-